August 2026

FAKTAARK

PLASMA TIL LIVSVIGTIG MEDICIN I DANMARK

Plasma er en gullig væske, som cellerne i blodet, bl.a. de røde blodlegemer, flyder rundt i, og det udgør 55 % af vores blod. Plasma indeholder en unik sammensætning af hormoner, proteiner, vitaminer, salte og næringsstoffer og kan ikke fremstilles kunstigt.

Derfor er det danske sundhedssystem afhængigt af, at bloddonorer giver plasma, der kan bruges i livsvigtig medicin til behandling af patienter.

Faktaarket indeholder de nyeste tal og eksisterende viden om plasma i Danmark og skal bidrage til en ensartet kommunikation på området til brug for journalister, undervisere, sundhedsprofessionelle, myndigheder og andre formidlere på området.

Faktaarket er udarbejdet af Bloddonorerne Danmark i samarbejde med Transfusionscentre (OTCD) og Dansk Selskab for Klinisk Immunologi (DSKI).

Hvad bruges plasma til?

Det meste plasma bruges til at fremstille medicin. Den største del af det indsamlede plasma bruges til at udvinde immunglobulin. Immunglobulin består af antistoffer og er livsnødvendigt for patienter med nedsat immunforsvar, som ikke kan bekæmpe infektioner selv.

Patienter med autoimmune sygdomme er også afhængige af immunglobulin for at undgå, at immunsystemet angriber kroppens væv. Desuden bliver patienter med leversygdomme og kritiske blødninger behandlet med stoffet albumin, der også er udvundet fra plasma.

Der er på verdensplan allerede mangel på plasma og dermed også mangel på immunglobulin. Det kan betyde, at danske patienter ikke kan få den medicin, de har behov for.

Hvorfor er dansk selvforsyning vigtig?

Bestyrelsen for Danske Regioner har besluttet, at Danmark skal være selvforsynende med plasma til fremstilling af immunglobulin.

Adgangen til plasmaprodukter er en kritisk sikkerhedsfaktor for mange patienter – også i Danmark, og medicin fra plasma er på EU's liste over kritiske lægemidler[1] og Verdenssundhedsorganisationen WHOs liste over essentiel medicin[2].

I dag kommer størstedelen af verdens plasma fra USA[3]. WHO[4] og EU[5] anbefaler at sikre selvforsyning af blod- og blodprodukter for at minimere risikoen for plasmamangel som følge af usikker eller ustabil forsyning.

I 2025 blev der tappet 150 tons plasma i Danmark, og det danske sundhedsvæsen er 64 % selvforsynende med plasma til fremstilling af immunglobulin[6].

Donorbasen består af ca. 170.000 donorer, og i 2025 gav 124.726 frivillige donorer blod eller plasma. Heraf gav 97.714 fuldblod og 34.932 plasma[6]. Ved udgangen af 2025 var der behov for 27.000 nye plasmadonorer for at nå selvforsyningsmålet, da behovet for immunglobulin til fremstilling af medicin er steget de sidste år.

August 2026

FAKTAARK

PLASMA TIL LIVSVIGTIG MEDICIN I DANMARK

Plasmaleverancer i kilo 2013-2025

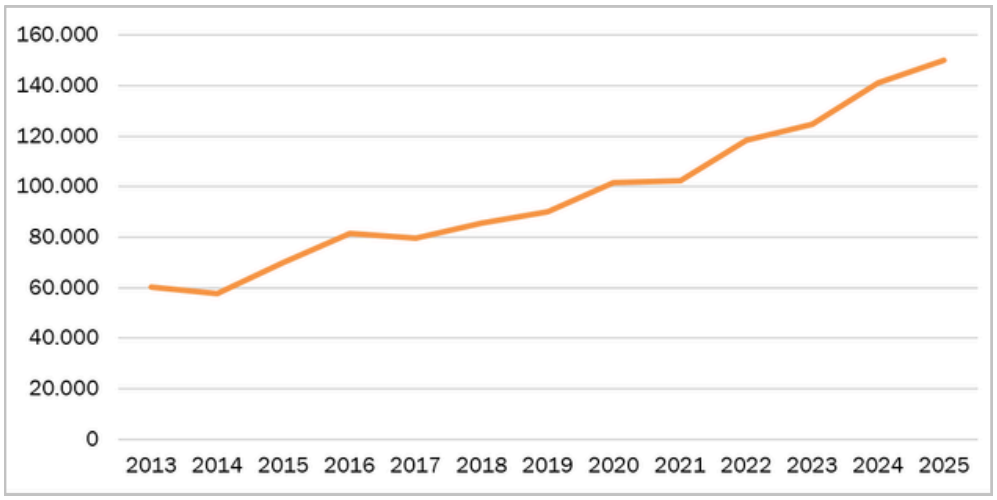

Hvordan donerer man plasma?

Ved en plasmatapning ledes blodet over i en maskine, der ved centrifugering adskiller plasma fra cellerne i blodet. Blodcellerne (bl.a. de røde blodlegemer) føres derefter tilbage til donor. Processen tager ca. 45 minutter. Det er ikke alle blodbanker, der kan tappe plasma, da det kræver særligt udstyr. Se, hvor du kan donere plasma på bloddonor.dk/plasmatapning/.

Plasmadonorer kan blive tappet ca. hver 14. dag, da proteinerne i plasma bliver gendannet inden for en uge. En plasmadonor kan derfor blive tappet mange gange om året, men man bestemmer selvfølgelig selv, hvor ofte man vil donere.

FOR AT BLIVE PLASMADONOR SKAL DU:

- Være mellem 17 og 75 år
- Være sund og rask
- Veje mindst 60 kg
- Melde dig på bloddonor.dk

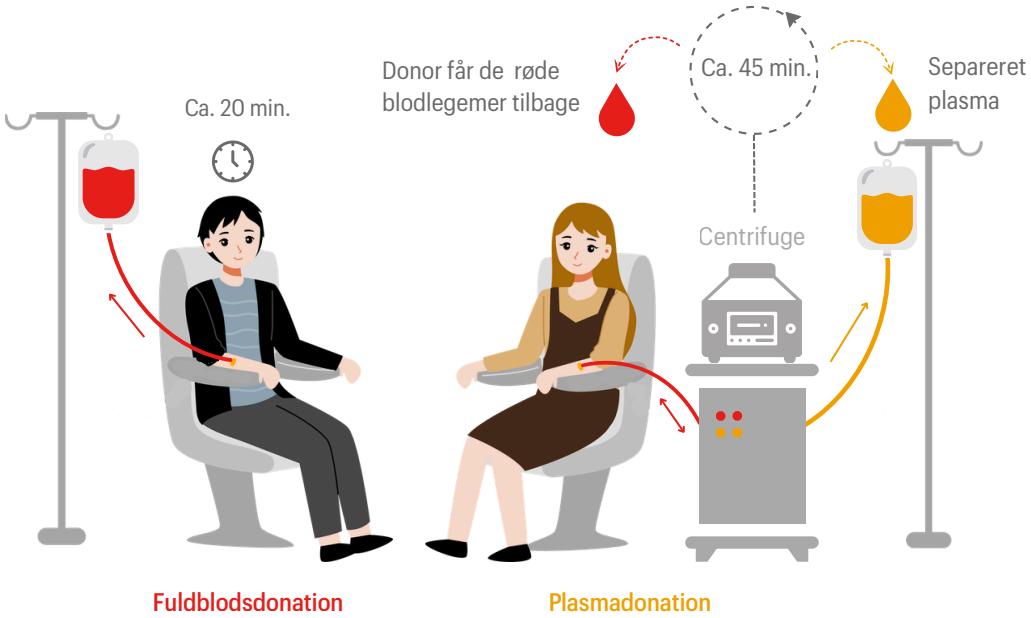

DSKI
Dansk Selskab for Klinisk Immunologi

BLOD-DONORERNE DANMARK

August 2026

FAKTAARK

PLASMA TIL LIVSVIGTIG MEDICIN I DANMARK

Referencer

1. European Medicines Agency (2024). Union list of critical medicines - version 2 (EMA/536385/2024)
   https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory-overview/post-authorisation/medicine-shortages-availability-issues/availability-medicines-during-crises/union-list-critical-medicines

2. World Health Organization (2025). The selection and use of essential medicines, 2025: WHO Model List of Essential Medicines, 24th list (B09474)
   https://www.who.int/publications/i/item/B09474

3. European Blood Alliance (2016). EBA fact sheet on European self-sufficiency for blood components and plasma for fractionation
   https://europeanbloodalliance.eu/wp-content/uploads/2016/11/EBA_Pos_Paper-EU_self_sufficiency-1.pdf

4. World Health Organization (2010). Availability, safety and quality of blood products (WHA63.12)
   https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/3086/A63_R12-en.pdf?sequence=1
   World Health Organization (2022). Availability, safety and quality of blood products (A75/40)
   https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA75/A75_40-en.pdf

5. The European Parliament & the Council of the European Union (2003). DIRECTIVE 2002/98/EC of the European Parliament and of the Council of 27 January 2003 setting standards of quality and safety for the collection, testing, processing, storage and distribution of human blood and blood components and amending Directive 2001/83/EC
   https://www.ema.europa.eu/en/documents/regulatory-procedural-guideline/directive-200298ec-european-parliament-and-council-27-january-2003-setting-standards-quality-and-safety-collection-testing-processing-storage-and-distribution-human-blood-and-blood-com_en.pdf

6. Styrelsen for Patientsikkerhed (2026). Rapport over blodproduktområdet 2025.
   https://stps.dk/Media/639196291656692941/rapport-for-blodproduktomraadet-2025.pdf